

Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (ósma izba)

z dnia 3 czerwca 2021 r. *

Odesłanie prejudycjalne – Współpraca sądowa w sprawach cywilnych – Rozporządzenie (UE) nr 1215/2012 – Ustalenie jurysdykcji międzynarodowej sądów państwa członkowskiego – Artykuł 5 ust. 1 – Pracownik będący obywatelem państwa członkowskiego – Umowa zawarta z konsulem tego państwa członkowskiego w innym państwie członkowskim – Funkcje wykonywane przez pracownika – Brak wykonywania prerogatyw władzy publicznej

W sprawie C-280/20

mającej za przedmiot wnioszek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Sofijski Rayonen sad (sąd rejonowy w Sofii, Bułgaria) postanowieniem z dnia 27 maja 2020 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 25 czerwca 2020 r., w postępowaniu:

ZN

przeciwko

Generalno konsulstvo na Republika Bułgaria v grad Valensia, Kralstvo Ispania,

TRYBUNAŁ (ósma izba),

w składzie: N. Wahl, prezes izby, F. Biltgen i J. Passer (sprawozdawca), sędziowie,

rzecznik generalny: M. Campos Sánchez-Bordona,

sekretarz: A. Calot Escobar,

uwzględniając pisemny etap postępowania,

rozważywszy uwagi, które przedstawili:

- w imieniu rządu bułgarskiego – M. Georgieva oraz L. Zaharieva, w charakterze pełnomocników,
- w imieniu rządu czeskiego – M. Smolek, J. Vlácil oraz I. Gavrilova, w charakterze pełnomocników,
- w imieniu Komisji Europejskiej – M. Heller oraz G. Koleva, w charakterze pełnomocników,

podjąwszy, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, decyzję o rozstrzygnięciu sprawy bez opinii,

wydaje następujący

* Język postępowania: bułgarski.

Wyrok

- 1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 5 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1215/2012 z dnia 12 grudnia 2012 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych (Dz.U. 2012, L 351, s. 1) w związku z motywem 3 tego rozporządzenia.
- 2 Wniosek ten został złożony w ramach sporu pomiędzy ZN a Generalno konsulstvo na Republika Bulgaria v grad Valensia, Kralstvo Ispania [konsulatem generalnym Republiki Bułgarii w Walencji (Hiszpania), zwanym dalej „konsulatem generalnym”] w przedmiocie żądania wypłaty ekwiwalentu za niewykorzystany urlop.

Ramy prawne

Prawo Unii

- 3 Motywy 3–5 i 15 rozporządzenia nr 1215/2012 stanowią:
    - „(3) Unia [Europejska] wyznaczyła sobie za cel utrzymanie i dalszy rozwój przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, między innymi poprzez ułatwienie dostępu do wymiaru sprawiedliwości, w szczególności przy pomocy zasady wzajemnego uznawania orzeczeń sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych. W celu stopniowego tworzenia takiej przestrzeni Unia ma przyjąć środki w zakresie współpracy sądowej w sprawach cywilnych mających skutki transgraniczne, szczególnie jeżeli jest to niezbędne do prawidłowego funkcjonowania rynku wewnętrznego.
    - (4) Różnice pomiędzy przepisami poszczególnych państw o jurysdykcji i uznawaniu orzeczeń utrudniają należyte funkcjonowanie rynku wewnętrznego. Dlatego nieodzowne jest wydanie przepisów celem ujednoczenia przepisów o jurysdykcji w sprawach cywilnych i handlowych, aby zapewnić szybkie i nieskomplikowane uznawanie i wykonywanie orzeczeń wydanych w jednym z państw członkowskich.
    - (5) Przepisy takie wchodzą w zakres współpracy sądowej w sprawach cywilnych w rozumieniu art. 81 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).
  - [...]
  - (15) Przepisy o jurysdykcji powinny być w wysokim stopniu przewidywalne i opierać się na zasadzie, że jurysdykcję w ogólności [co do zasady] mają sądy miejsca zamieszkania pozwanego. Tak ustalona jurysdykcja powinna mieć miejsce zawsze [być zawsze dostępna], z wyjątkiem kilku dokładnie określonych przypadków, w których ze względu na przedmiot sporu lub autonomię stron uzasadnione jest inne kryterium powiązania [uzasadniony jest inny łącznik]. Siedziba osób prawnych musi być zdefiniowana wprost [w sposób autonomiczny] w rozporządzeniu celem wzmocnienia przejrzystości wspólnych przepisów i uniknięcia konfliktów kompetencyjnych”.
- 4 Artykuł 1 ust. 1 tego rozporządzenia stanowi:

„1. Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie w sprawach cywilnych i handlowych, niezależnie od rodzaju sądu. Nie obejmuje ono w szczególności spraw podatkowych, celnych, administracyjnych ani spraw dotyczących odpowiedzialności państwa za działania lub zaniechania w wykonywaniu władzy publicznej (acta iure imperii).

[...]”.

5 Artykuł 5 ust. 1 rozporządzenia stanowi:

„Osoby mające miejsce zamieszkania na terytorium państwa członkowskiego mogą być pozywane przed sądy innego państwa członkowskiego tylko zgodnie z przepisami ustanowionymi w sekcjach 2–7 niniejszego rozdziału”.

6 Artykuł 7 ust. 1 rozporządzenia stanowi:

„Osoba, która ma miejsce zamieszkania na terytorium państwa członkowskiego może być pozwana w innym państwie członkowskim:

- 1) a) w sprawach dotyczących umowy – przed sądy miejsca wykonania danego zobowiązania;
- b) do celów niniejszego przepisu – i o ile nie uzgodniono inaczej – miejscem wykonania danego zobowiązania jest:
  - w przypadku sprzedaży rzeczy ruchomych – miejsce w państwie członkowskim, w którym rzeczy te zgodnie z umową zostały albo miały zostać dostarczone,
  - w przypadku świadczenia usług – miejsce w państwie członkowskim, w którym usługi zgodnie z umową były świadczone albo miały być świadczone;
- c) jeżeli lit. b) nie ma zastosowania, stosuje się lit. a)”.

7 Sekcja 5 tego rozporządzenia reguluje jurysdykcję w zakresie indywidualnych umów o pracę. Zgodnie z brzmieniem należącego do owej sekcji art. 20 tego rozporządzenia:

„1. Jeżeli przedmiotem postępowania jest indywidualna umowa o pracę lub roszczenia z indywidualnej umowy o pracę, jurysdykcję określa się według niniejszej sekcji, nie naruszając przepisów art. 6, art. 7 pkt 5 oraz, jeżeli powództwo wytoczono przeciwko pracodawcy, art. 8 pkt 1.

2. Jeżeli pracodawca, z którym pracownik zawarł indywidualną umowę o pracę, nie ma miejsca zamieszkania [miejsca zamieszkania, względnie siedziby] na terytorium państwa członkowskiego, ale posiada filię, agencję lub inny oddział w państwie członkowskim, to będzie traktowany w sporach dotyczących ich działalności jak gdyby miał miejsce zamieszkania na terytorium tego państwa członkowskiego”.

8 Zgodnie z należącym do owej sekcji art. 21 tego rozporządzenia:

„1. Pracodawca mający miejsce zamieszkania [miejsce zamieszkania, względnie siedzibę] w państwie członkowskim może być pozwany:

- a) przed sądy państwa członkowskiego, w którym ma miejsce zamieszkania [miejsce zamieszkania, względnie siedzibę]; lub
- b) w innym państwie członkowskim:
  - (i) przed sąd miejsca, w którym pracownik zazwyczaj świadczy lub ostatnio zazwyczaj świadczył pracę; lub
  - (ii) jeżeli pracownik zazwyczaj nie świadczy lub zazwyczaj nie świadczył pracy w jednym i tym samym państwie – przed sąd miejsca, w którym znajduje się albo znajdował się oddział, który pracownika zatrudnił.

2. Pracodawca, który nie ma miejsca zamieszkania [miejsce zamieszkania, względnie siedziby] w danym państwie członkowskim, może zostać pozwany przed sąd jednego z państw członkowskich, zgodnie z ust. 1 lit. b)”.

Prawo bułgarskie

Kodeks pracy

9 Artykuł 362 Kodeksu na truda (kodeksu pracy) stanowi:

„[...] Spory pracownicze między pracownikami lub urzędnikami będącymi bułgarskimi obywatelami, którzy pracują za granicą, a bułgarskimi pracodawcami za granicą należą do właściwości odpowiedniego sądu w Sofii, a gdy pracownik lub urzędnik jest stroną pozwaną – [spory te należą do właściwości] odpowiedniego sądu miejsca jego zamieszkania w kraju”.

Ustawa o służbie dyplomatycznej

10 Artykuł 21 Zakon za diplomaticheskata sluzhba (ustawy o służbie dyplomatycznej) stanowi:

„1) [...] Placówki dyplomatyczne Republiki Bułgarii są terytorialnymi jednostkami w ramach struktury ministerstwa spraw zagranicznych, które realizują działalność dyplomatyczną lub konsularną w innym państwie członkowskim lub przy międzynarodowych organizacjach międzyrządowych.

2) Placówkami zagranicznymi są:

1. ambasady;
2. stałe przedstawicielstwa i stałe delegacje przy międzynarodowych organizacjach;
3. konsulaty generalne, konsulaty, wicekonsulaty i agencje konsularne;
4. biura dyplomatyczne i biura kontaktowe;
5. misje specjalne w rozumieniu Konwencji o misjach specjalnych, przyjętej przez ONZ w dniu 8 grudnia 1969 r. [...].

3) Otwieranie, określanie rodzaju i zamykanie placówek zagranicznych jest realizowane przez radę ministrów na podstawie propozycji ministra spraw zagranicznych”.

11 Artykuł 22 ustawy o służbie dyplomatycznej stanowi:

„1) Placówka zagraniczna składa się z kierownika, urzędników dyplomatycznych, służb administracyjno-technicznych i personelu pomocniczego w rozumieniu Konwencji wiedeńskiej o stosunkach dyplomatycznych, podpisanej w Wiedniu w dniu 18 kwietnia 1961 r. [...], Konwencji wiedeńskiej o stosunkach konsularnych, podpisanej w Wiedniu w dniu 24 kwietnia 1963 r. [...], i Konwencji o misjach specjalnych.

2) W placówce zagranicznej można utworzyć służby w zależności od jego rodzaju, funkcji i składu”.

12 Artykuł 80 tej ustawy ma następującą treść:

„Po uzyskaniu pisemnej zgody ministra spraw zagranicznych, udzielonej w oparciu o uzasadnione sprawozdanie, kierownik placówki zagranicznej może zawrzeć umowę o pracę z lokalnym rezydentem”.

Postępowanie główne i pytanie prejudycjalne

13 ZN, obywatelka bułgarska zamieszkała w Sofii, posiadała zezwolenie na pobyt w Hiszpanii, gdzie świadczyła w charakterze usługodawcy usługi związane z działalnością konsulatu generalnego.

14 W dniu 30 kwietnia 2019 r. ZN wytoczyła w Bułgarii powództwo przeciwko konsulatu generalnemu, żądając, po pierwsze, ustalenia, że była ona stroną umowy o pracę, a po drugie, wypłaty ekwiwalentu za niewykorzystany coroczny urlop wypoczynkowy w wymiarze 120 niewykorzystanych dni urlopu (30 dni rocznie) w okresie od dnia 2 stycznia 2013 r. do dnia 29 czerwca 2017 r.

15 ZN twierdzi, że w okresie tym świadczyła usługi związane z przyjmowaniem dokumentów dotyczących spraw wszczętych w konsulacie przez bułgarskich obywateli i prowadzeniem takich spraw w oparciu o sześć kolejnych umów zawartych z konsulem generalnym.

16 ZN podnosi, że zgodnie z ustawą o służbie dyplomatycznej placówki zagraniczne Republiki Bułgarii mogą zatrudniać osoby wyłącznie w oparciu o umowy o pracę, które formalizują stosunek pomiędzy pracodawcą i pracownikiem. W tym kontekście ZN precyzuje, że zawarte umowy spełniają wymogi związane z zawarciem umowy o pracę zgodnie z prawem bułgarskim.

17 Konsulat generalny kwestionuje natomiast właściwość sądów bułgarskich do orzekania w przedmiocie sporu stanowiącego przedmiot postępowania głównego i powołuje się na właściwość sądów hiszpańskich jako sądów, w których obszarze właściwości ZN wykonywała pracę.

18 Sąd odsyłający ma wątpliwości co do występowania skutków transgranicznych, jako że spór rozpatrywany przez niego w postępowaniu głównym dotyczy pracownika bułgarskiego i pracodawcy bułgarskiego, a występujący między nimi stosunek prawny pozostaje w bezpośrednim związku z Republiką Bułgarii.

19 Ponadto sąd odsyłający zauważa, że prawo bułgarskie wyraźnie stanowi, że w przypadku umów zawieranych pomiędzy pracodawcą bułgarskim mającym siedzibę za granicą a obywatelem bułgarskim pracującym za granicą ewentualne spory rozpatrują sądy bułgarskie. W związku z tym, że konsulat generalny stanowi jednostkę organizacyjną bułgarskiego organu państwowego mającego siedzibę na terytorium innego państwa członkowskiego i jako że działalność tej jednostki jest, w zasadzie, związana z obsługą obywateli bułgarskich, zatem rozporządzenie nr 1215/2012 nie znajduje w przekonaniu sądu odsyłającego zastosowania do sporów pomiędzy obywatelami państwa członkowskiego a placówkami konsularnymi tego samego państwa mającymi siedzibę w innym państwie członkowskim.

20 W tych okolicznościach Sofijski Rayonen sad (sąd rejonowy w Sofii, Bułgaria) postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującym pytaniem prejudycjalnym:

„Czy art. 5 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1215/2012 w związku z [motywe 3] tego rozporządzenia należy interpretować w ten sposób, że rozporządzenie to ma zastosowanie przy określaniu jurysdykcji krajowej sądu państwa członkowskiego w sporze między pracownikiem [pochodzącym] z tego państwa a jego służbą konsularną mającą siedzibę na terytorium innego państwa członkowskiego, czy też przepisy te należy interpretować w ten sposób, że taki spór powinien zostać rozstrzygnięty zgodnie

z krajowymi przepisami dotyczącymi jurysdykcji państwa wspólnego pochodzenia stron [że taki spór powinien zostać poddany jurysdykcji sądu ustalonego w oparciu o przepisy jurysdykcyjne państwa wspólnego pochodzenia stron]?”.

W przedmiocie pytania prejudycjalnego

- 21 Poprzez swoje pytanie sąd odsyłający pyta w istocie, czy art. 5 ust. 1 rozporządzenia nr 1215/2012 w związku z motywem 3 tego rozporządzenia należy interpretować w ten sposób, że znajduje on zastosowanie do celów ustalenia jurysdykcji międzynarodowej sądów państwa członkowskiego do rozpoznania sporu między pracownikiem pochodzącym z jednego państwa a konsulem tego państwa członkowskiego znajdującym się na terytorium innego państwa członkowskiego.
- 22 Odpowiedź na pytanie prejudycjalne, dotyczące art. 5 ust. 1 rozporządzenia nr 1215/2012 w związku z motywem 3 tego rozporządzenia, wymaga ustalenia czy rozporządzenie nr 1215/2012 stosuje się do sytuacji, która doprowadziła do powstania sporu stanowiącego przedmiot postępowania głównego.
- 23 W kwestii tej należy zbadać w pierwszej kolejności, czy spór stanowiący przedmiot postępowania głównego należy do zakresu zastosowania rozporządzenia nr 1215/2012 jako sprawa cywilna i handlowa w rozumieniu art. 1 ust. 1 tego rozporządzenia.
- 24 W zakresie, w jakim rozporządzenie nr 1215/2012 uchyla i zastępuje rozporządzenie Rady (WE) nr 44/2001 z dnia 22 grudnia 2000 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych (Dz.U. 2001, L 12, s. 1 – wyd. spec. w jęz. polskim, rozdz. 19, t. 4, s. 42), dokonana przez Trybunał wykładnia przepisów tego ostatniego rozporządzenia obowiązuje także w odniesieniu do rozporządzenia nr 1215/2012, gdy przepisy tych dwóch aktów prawa Unii można zakwalifikować jako „równoważne” (wyrok z dnia 16 listopada 2016 r., Schmidt, C-417/15, EU:C:2016:881, pkt 26 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 25 W kwestii tej należy zauważyć, że zgodnie z art. 1 ust. 1 zdanie pierwsze rozporządzenia nr 44/2001 rozporządzenie to ma zastosowanie w sprawach cywilnych i handlowych. Wykładnia pojęcia „spraw cywilnych i handlowych” doprowadziła do wyłączenia z zakresu stosowania tego rozporządzenia pewnego typu orzeczeń sądowych ze względu na elementy charakteryzujące stosunek prawny istniejący między stronami sporu lub sam przedmiot tego sporu (zob. w szczególności wyrok z dnia 28 kwietnia 2009 r., Apostolides, C-420/07, EU:C:2009:271, pkt 42 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 26 I tak, Trybunał orzekł, że chociaż pewne spory między organem władzy publicznej a podmiotem prawa prywatnego mogą być objęte zakresem stosowania rozporządzenia nr 1215/2012, to inaczej jest w sytuacji, gdy działania organu władzy publicznej wchodzą w zakres wykonywania władztwa publicznego. Wykonywanie przez jedną ze stron sporu uprawnień wchodzących w zakres władztwa publicznego, z uwagi na to, że uprawnienia te wykraczają poza zakres norm prawnych obowiązujących w stosunkach między jednostkami, wyklucza bowiem taki spór z zakresu pojęcia spraw cywilnych i handlowych w rozumieniu art. 1 ust. 1 rozporządzenia nr 1215/2012 (zob. wyrok z dnia 28 lutego 2019 r., Gradbeništvo Korana, C-579/17, EU:C:2019:162, pkt 49 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 27 W odniesieniu do sporu pomiędzy ambasadą państwa trzeciego znajdującą się na terytorium państwa członkowskiego a jej pracownikami Trybunał orzekł, że funkcje ambasady, tak jak zostały one określone w art. 3 Konwencji wiedeńskiej o stosunkach dyplomatycznych, zawartej w Wiedniu w dniu 18 kwietnia 1961 r., obejmują zasadniczo reprezentowanie państwa wysyłającego, ochronę jego interesów oraz promowanie stosunków z państwem przyjmującym. Przy wykonywaniu tych funkcji ambasada, jak każdy inny podmiot publiczny, może działać *iure gestionis*, nabywając prawa i zaciągając zobowiązania o charakterze cywilnoprawnym, w szczególności w wyniku zawierania umów

prywatnoprawnych. Ma to miejsce w wypadku, gdy dochodzi do zawarcia umowy o pracę z osobami, które nie wykonują funkcji objętych zakresem wykonywania władzy publicznej (wyrok z dnia 19 lipca 2012 r., Mahamdia, C-154/11, EU:C:2012:491, pkt 49).

- 28 Jest tak, a fortiori, również w przypadku sporu pomiędzy konsulem generalnym i osobą świadczącą usługi polegające na indywidualnym wykonywaniu pracy, związane z przyjmowaniem dokumentów dotyczących spraw wszczętych w konsulacie przez bułgarskich obywateli i prowadzeniem takich spraw, które nie są objęte zakresem wykonywania władzy publicznej i w odniesieniu do których nie istnieje prawdopodobieństwo, by mogły one naruszyć interesy Republiki Bułgarii w dziedzinie bezpieczeństwa (zob. podobnie wyrok z dnia 19 lipca 2012 r., Mahamdia, C-154/11, EU:C:2012:491, pkt 56).
- 29 W konsekwencji spór wynikający z umowy takiej jak powoływana w postępowaniu głównym może być objęty zakresem zastosowania rozporządzenia nr 1215/2012 jako sprawa cywilna i handlowa. Na sędzię odsyłającym spoczywa jednak obowiązek ustalenia, czy jest tak w świetle całokształtu okoliczności stanu faktycznego sprawy rozpatrywanej w postępowaniu głównym.
- 30 Jeżeli chodzi w drugiej kolejności o element obcy, którego istnienie warunkuje zastosowanie rzeczonożego rozporządzenia, należy zauważyć, że rozporządzenie nr 1215/2012, mimo iż posługuje się – w swoich motywach 3 i 26 – odpowiednio pojęciami „spraw cywilnych mających skutki transgraniczne” i „transgranicznych postępowań sądowych”, nie definiuje ich jednak.
- 31 Tymczasem art. 3 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1896/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. ustanawiającego postępowanie w sprawie europejskiego nakazu zapłaty (Dz.U. 2006, L 399, s. 1) definiuje równoważne pojęcie „sprawy transgranicznej” jako spór, w którym przynajmniej jedna ze stron ma miejsce zamieszkania lub miejsce stałego pobytu w państwie członkowskim innym niż państwo członkowskie siedziby sądu rozpoznającego sprawę (wyrok z dnia 7 maja 2020 r., Parking i Interplastic, C-267/19 i C-323/19, EU:C:2020:351, pkt 33).
- 32 Ponieważ oba te rozporządzenia należą do dziedziny współpracy sądowej w sprawach cywilnych, jako że mają one skutki transgraniczne, należy zharmonizować wykładnię równoważnych pojęć, którymi posłużył się prawodawca Unii (wyrok z dnia 7 maja 2020 r., Parking i Interplastic, C-267/19 i C-323/19, EU:C:2020:351, pkt 35).
- 33 W oparciu o ów art. 3 ust. 1 rozporządzenia nr 1896/2006 Trybunał orzekł, że w związku z tym, iż strona pozwana w ramach postępowania w przedmiocie nakazu zapłaty ma siedzibę w państwie członkowskim innym niż państwo członkowskie siedziby sądu rozpatrującego sprawę, spór wykazuje charakter transgraniczny i jest w związku z tym objęty zakresem stosowania rozporządzenia nr 1896/2006 (wyrok z dnia 7 maja 2020 r., Parking i Interplastic, C-267/19 i C-323/19, EU:C:2020:351, pkt 34 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 34 W kwestii tej należy zauważyć, że gdy chodzi o umowy o pracę zawierane przez ambasadę w imieniu państwa, ambasada jest „oddziałem” w rozumieniu art. 18 ust. 2 rozporządzenia nr 44/2001, gdy obowiązki pracowników, z którymi ambasada zawiera te umowy, są związane z wykonywaniem przez ambasadę w państwie przyjmującym działalności w zakresie zarządzania (wyrok z dnia 19 lipca 2012 r., Mahamdia, C-154/11, EU:C:2012:491, pkt 52).
- 35 Wniosek ten narzuca się a fortiori, gdy umowa o pracę została zawarta nie przez ambasadę, lecz przez konsulat generalny, o ile spełnione są przesłanki wymienione w pkt 48 wyroku z dnia 19 lipca 2012 r., Mahamdia (C-154/11, EU:C:2012:491).
- 36 W drodze analogii należy uznać, że konsulat generalny stanowi „oddział” dla celów rozporządzenia nr 1215/2012, ponieważ spełnia on kryteria zidentyfikowane w orzecznictwie Trybunału. Dokładniej rzecz ujmując: będąc terytorialną jednostką organizacyjną ministerstwa spraw zagranicznych, konsulat generalny sprawia pozory trwałości jako skierowane na zewnątrz przedłużenie tego ministerstwa.

Konsulat generalny reprezentuje ministerstwo w państwie przyjmującym, jest kierowany przez konsula generalnego i może w autonomiczny sposób nabywać prawa i zaciągać zobowiązania o charakterze cywilnoprawnym. Z tego wynika, że konsulat może być postrzegany jako trwały ośrodek działalności, zgodnie z wytycznymi zawartymi w pkt 49 i 50 wyroku z dnia 19 lipca 2012 r., Mahamdia (C-154/11, EU:C:2012:491).

- 37 Wynika z tego, że skoro konsulat stanowi „oddział” państwa członkowskiego w innym państwie członkowskim, jedną ze stron sporu należy uznać za mającą miejsce zamieszkania lub miejsce stałego pobytu w państwie członkowskim innym niż państwo członkowskie siedziby sądu rozpoznającego sprawę.
- 38 W kwestii tej należy przypomnieć, że umowy o świadczenie usług, których dotyczy postępowanie główne, zostały zawarte w Hiszpanii i to w tym właśnie państwie członkowskim były wykonywane wynikające z nich zobowiązania.
- 39 W świetle powyższego należy dojść do wniosku, że spór stanowiący przedmiot postępowania głównego ma skutki transgraniczne.
- 40 W zakresie, w jakim pytanie prejudycjalne ogranicza się do stosowania rozporządzenia nr 1215/2012 i nie dotyczy ustalenia jurysdykcji sądów bułgarskich, względnie hiszpańskich w rozpatrywanej sprawie, do sądu odsyłającego należy wyciągnięcie wniosków w kwestii zastosowania art. 362 bułgarskiego kodeksu pracy.
- 41 W tej sytuacji na przedstawione pytanie trzeba odpowiedzieć, że art. 5 ust. 1 rozporządzenia nr 1215/2012 w związku z motywem 3 tego rozporządzenia należy interpretować w ten sposób, że znajduje on zastosowanie do celów ustalenia jurysdykcji międzynarodowej sądów państwa członkowskiego do rozpoznania sporu między pracownikiem pochodzącym z danego państwa członkowskiego, niewykonującym funkcji objętych zakresem wykonywania władzy publicznej, a urzędem konsularnym tego państwa członkowskiego znajdującym się na terytorium innego państwa członkowskiego.

W przedmiocie kosztów

- 42 Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym; do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (ósma izba) orzeka, co następuje:

Artykuł 5 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1215/2012 z dnia 12 grudnia 2012 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych w związku z motywem 3 tego rozporządzenia należy interpretować w ten sposób, że znajduje on zastosowanie do celów ustalenia jurysdykcji międzynarodowej sądów państwa członkowskiego do rozpoznania sporu między pracownikiem pochodzącym z danego państwa członkowskiego, niewykonującym funkcji objętych zakresem wykonywania władzy publicznej, a urzędem konsularnym tego państwa członkowskiego znajdującym się na terytorium innego państwa członkowskiego.

Podpisy